

Lag om införande av miljöskyddslagstiftningen 4.2.2000/113

I enlighet med riksdagens beslut föreskrivs:

1 kap

Bestämmelser som träder i kraft eller upphävs

1 §

Ikraftträdande

Följande lagar träder i kraft den 1 mars 2000:

- 1) miljöskyddslagen (86/2000),
- 2) lagen om miljötillståndsverken (87/2000),
- 3) lagen om ändring av vattenlagen (88/2000),
- 4) lagen om ändring av hälsoskyddslagen (89/2000),
- 5) lagen om ändring av lagen angående vissa grannelagsförhållanden (90/2000),
- 6) lagen om ändring av avfallslagen (91/2000),
- 7) lagen om ändring av havsskyddslagen (92/2000),
- 8) lagen om ändring av lagen om fiske (93/2000),
- 9) lagen om ändring av 2 och 3 § lagen om godkännande av vissa bestämmelser i överenskommelsen med Sovjetunionen om en avtappningsstadga för Saimen och Vuoksen samt om tillämpning av överenskommelsen (94/2000),
- 10) lagen om ändring av 11 § dammsäkerhetslagen (95/2000),
- 11) lagen om ändring av 75 § fastighetsbildningslagen (96/2000),
- 12) lagen om ändring av 12 och 17 § lagen om allmänna vatten- och avloppsverk (97/2000),
- 13) lagen om ändring av 2 § marktäktslagen (98/2000),
- 14) lagen om ändring av 134 och 153 § markanvändnings- och bygglagen (99/2000),
- 15) lagen om ändring av 3 § kemikalielagen (100/2000),

- 16) lagen om ändring av 30 och 31 § terrängtrafiklagen (101/2000),
- 17) lagen om ändring av 21 och 22 § sjötrafiklagen (102/2000),
- 18) lagen om ändring av 44 § luftfartslagen (103/2000),
- 19) lagen om ändring av 2 § lagen om miljöförvaltningen (104/2000),
- 20) lagen om ändring av lagen om kommunernas miljövårdsförvaltning (105/2000),
- 21) lagen om ändring av lagen om förvaltningsdomstolarna (106/2000),
- 22) lagen om ändring av lagen angående Högsta förvaltningsdomstolen (107/2000),
- 23) lagen om ändring av 4 § statstjänstemannalagen (108/2000),
- 24) lagen om ändring av 1 § lagen om offentlighet vid rättegång (109/2000),
- 25) lagen om ändring av 3 och 5 § lagen om avgifter för domstolars och vissa justitieförvaltningsmyndigheters prestationer (110/2000),
- 26) lagen om ändring av 1 och 26 § lagen om fri rättegång (111/2000), samt
- 27) lagen om ändring av 48 kap. strafflagen (112/2000).

Åtgärder som verkställigheten av de lagar som nämns i 1 mom. förutsätter får vidtas innan lagarna träder i kraft.

2 §

Bestämmelser som upphävs

Genom denna lag upphävs räknat från den 1 mars 2000 följande lagar och förordningar jämte ändringar:

- 1) luftvårdslagen av den 25 januari 1982 (67/1982),
- 2) bullerbekämpningslagen av den 3 april 1987 (382/1987),
- 3) lagen den 19 april 1991 om miljötillståndsförfarande (735/1991), och
- 4) förordningen den 6 april 1962 om förhandsåtgärder för skydd av vatten (283/1962).

2 kap

Iakttagande av tidigare bestämmelser och beslut

3 §

Tidigare statsrådsbeslut

Statsrådsbeslut som har meddelats med stöd av vattenlagen (264/1961) eller de lagar som nämns i 2 § förblir i kraft tills något annat bestäms med stöd av miljöskyddslagen.

Miljöskyddslagen tillämpas på tillsynen över att beslut som avses i 1 mom. iakttas. Miljöskyddslagen tillämpas även på tillsynen över att statsrådsbeslut som har meddelats med stöd av avfallslagen (1072/1993) iakttas när det är fråga om miljötillståndspliktig verksamhet.

4 §

Tidigare beslut

Ett tillstånd som har givits med stöd av vattenlagen, avfallslagen, lagen angående vissa grannelagsförhållanden (26/1920), lagen om avfallshantering (673/1978), hälsovårdslagen (469/1965) eller en lag som nämns i 2 § och ett därmed jämförbart beslut som är i kraft när miljöskyddslagen träder i kraft, skall iakttas om inte något annat föreskrivs i denna lag. Med verksamhet för vilken tillstånd har beviljats jämföras också verksamhet för vilken tillstånd inte har behövt sökas därför att den har förlagts enligt en stads- eller byggnadsplan.

Ett beslut i ett förvaltningstvångs- eller handräckningsärende som har meddelats innan miljöskyddslagen har trätt i kraft skall iakttas, om beslutet gäller verksamhet som är tillstånds- eller anmälningspliktig enligt miljöskyddslagen eller det är fråga om tillsyn över att de bestämmelser som avses i 3 § iakttas. Om beslutet förpliktar någon att ansöka om tillstånd eller göra anmälan, skall tillståndet sökas och anmälan göras enligt miljöskyddslagen.

På beslut som avses i 1 och 2 mom. tillämpas 9 och 13 kap. miljöskyddslagen. Detsamma gäller beslut som efter att de lagar som nämns i 1 § har trätt i kraft har fattats med tillämpning av tidigare gällande lagstiftning. Har verksamheten avbrutits före miljöskyddslagens ikraftträdande, anses avbrottet ha börjat när miljöskyddslagen träder i kraft. I fråga om hur tillstånd som har beviljats med stöd av hälsoskyddslagen eller vattenlagen förfaller tillämpas likväl tidigare bestämmelser.

3 kap

Pågående verksamhet

5 §

Skyldighet att ansöka om miljötillstånd

För verksamhet som bedrivs med stöd av ett tillstånd eller beslut som avses i 4 § 1 mom. och som kräver tillstånd enligt miljöskyddslagen skall inom en tid som närmare bestäms genom förordning sökas miljötillstånd enligt nämnda lag, om verksamheten är sådan som avses i rådets direktiv (96/61/EG) om samordnade åtgärder för att förebygga och begränsa föroreningar eller ikraftträdelsebestämmelsen i förordningen om ändring av luftvårdsförordningen (306/1996).

Miljötillstånd skall sökas för verksamheten i dess helhet, om ändring av verksamheten kräver tillstånd enligt 28 § 3 mom. miljöskyddslagen eller ett tidigare tillstånd innehåller föreskrifter om att tillståndet skall justeras inom en viss tid.

Tillståndsärendet behandlas av den myndighet som enligt miljöskyddslagen är behörig att behandla ansökan om tillstånd för en motsvarande ny verksamhet. Verksamheten får fortsättas medan tillståndsansökan är anhängig.

6 §

Anmälan till den regionala miljöcentralen

Annan miljötillståndspliktig verksamhet än sådan som avses i 5 § och som har fått bedrivas med stöd av beslut som avses i 4 § 1 mom. eller annars i överensstämmelse med lag, skall anmälas till den regionala miljöcentralen för anteckning i datasystemet för miljövrdsinformation inom ett år efter att miljöskyddslagen har trätt i kraft eller före någon annan senare tidpunkt som bestäms genom förordning. Innehållet i anmälan regleras närmare i en förordning som utfärdas med stöd av miljöskyddslagen. På försummad anmälan tillämpas miljöskyddslagens bestämmelser om försummelse att lämna uppgifter.

7 §

Förpliktande av verksamhetsutövare att ansöka om miljötillstånd

Om en verksamhet som avses i 6 § och de bestämmelser som gäller verksamheten enligt en helhetsbedömning inte till väsentliga delar motsvarar miljöskyddslagens krav, skall tillsynsmyndigheten på eget initiativ eller på initiativ av den som orsakas olägenhet förplikta verksamhetsutövaren att inom utsatt tid ansöka om miljötillstånd. Vid prövningen av tillståndsbehovet skall särskilt beaktas verksamhetens natur och miljökonsekvenser samt det vedertagna markanvändningsändamålet för det område som påverkas. Ett beslut som ålägger någon att ansöka om tillstånd får inte överklagas särskilt.

Verksamhetsutövaren skall på tillståndsmyndighetens begäran lämna de uppgifter som behövs för bedömningen av tillståndsbehovet. Vid försummelse att lämna uppgifter tillämpas miljöskyddslagen.

8 §

Undantag från anmälningsskyldigheten

För verksamhet som omfattar insamling av problemavfall och för vilken miljötillstånd har beviljats innan de lagar som nämns i 1 § har trätt i kraft samt för verksamhet som har införts i avfallsregistret behöver inte göras anmälan enligt avfallslagen, om det inte är fråga om väsentlig ändring av verksamheten. Aktiviteterna övervakas med stöd av avfallslagen. Verksamhetsutövaren skall på begäran ge den regionala miljöcentralen de uppgifter som behövs för att denna skall kunna bedöma om verksamheten motsvarar avfallslagens krav.

4 kap

Anhängiga ärenden

9 §

Kapitlets tillämpningsområde

Detta kapitel gäller behandling och överföring av ärenden som när de lagar som nämns i 1 § träder i kraft är anhängiga hos en vattendomstol, regional miljöcentral, kommunal miljövårdsmyndighet, annan förvaltningsmyndighet eller fullföljdsdomstol samt de bestämmelser som skall tillämpas när beslut fattas i dessa ärenden.

10 §

Tillämpning av den nya lagstiftningen

På ett anhängigt ärende tillämpas den lagstiftning som avses i 1 §, om inte något annat föreskrivs i detta kapitel.

11 §

Överföring av vattendomstolarnas behörighet

Ansöknings- och handräckningsärenden enligt vattenlagen som är anhängiga hos en vattendomstol överförs till respektive miljötillståndsverk. Om miljöskyddslagen dock tillämpas på ett ansökningsärende som avses i 10 kap. 24 § vattenlagen, sådan denna paragraf lyder innan de lagar som avses i 1 § har trätt i kraft, överförs ärendet till den myndighet som är behörig enligt miljöskyddslagen. Besvärärendena överförs till Vasa förvaltningsdomstol och brottmålen till behörig tingsrätt.

Innan de lagar som avses i 1 § träder i kraft, skall vattendomstolarna avgöra vilka anhängiga tvistemål som är sådana tvistemål som avses i lagen om ändring av vattenlagen och överföra dessa att behandlas av den tingsrätt inom vars domkrets föremålet för tvisten eller meningsskiljaktigheten är beläget. En vattendomstol kan dessutom besluta att ett sådant i lagen om ändring av vattenlagen avsett ärende som skall anhängiggöras genom talan skall överföras till respektive miljötillståndsverk, med iakttagande av bestämmelserna om handläggning av ansökningsärenden. Övriga tvistemål som med stöd av den tidigare lagen är anhängiga hos en vattendomstol överförs till respektive miljötillståndsverk för att där behandlas som ansökningsärenden. Ett överföringsbeslut får inte överklagas.

Övriga ärenden som är anhängiga vid en vattendomstol överförs till respektive miljötillståndsverk.

Ett beslut genom vilket en vattendomstol har beviljat någon fri rättegång är i kraft oberoende av att behörigheten överförs enligt 1—3 mom.

12 §

När miljötillståndsverken skall tillämpa tidigare bestämmelser

Ett miljötillståndsverk skall tillämpa de bestämmelser i vattenlagen som gäller när de lagar som nämns i 1 § träder i kraft

1) i ansökningsärenden som har kungjorts eller på annat sätt delgivits en part eller i vilket syneförrättning har förordnats att hållas, samt

2) i handräckningsärenden, dock med beaktande av att vederbörande inte skall förpliktas att ansöka om tillstånd enligt 10 kap. vattenlagen, utan i stället förpliktas att ansöka om miljötillstånd.

13 §

När de regionala miljöcentralerna skall tillämpa tidigare bestämmelser

I ett tillståndsärende enligt lagen om miljötillståndsförfarande eller ett ärende som avses i 77 § 2 mom. avfallslagen skall en regional miljöcentral tillämpa de bestämmelser som gäller när de i 1 § nämnda lagarna träder i kraft, om ärendet har kungjorts eller annars delgivits en part. I ett ärende som gäller förlängning av giltighetstiden för ett förläggningstillstånd enligt hälsoskyddslagen tillämpas de bestämmelser i hälsoskyddslagen som gäller när lagen om ändring av hälsoskyddslagen träder i kraft.

I anhängiga förvaltningstvångsärenden med anledning av gärningar som strider mot bestämmelser som gäller innan de lagar som nämns i 1 § träder i kraft eller bestämmelser som gäller innan de lagar som nämns i 2 § upphävs, skall likaså tidigare bestämmelser tillämpas, dock så att miljöskyddslagens procedurbestämmelser skall iakttas. I stället för tillstånd enligt lagen om miljötillståndsförfarande skall vederbörande härvid förpliktas att ansöka om tillstånd enligt miljöskyddslagen.

14 §

När de kommunala myndigheterna skall tillämpa tidigare bestämmelser

I ett tillståndsärende enligt lagen om miljötillståndsförfarande eller ett ansökningsärende enligt 10 kap. 3 § vattenlagen skall en myndighet som i kommunen behandlar miljötillståndsärenden tillämpa de bestämmelser som gäller när de i 1 § nämnda lagarna träder i kraft, om ärendet före nämnda tidpunkt har kungjorts eller annars delgivits en part. I ett ärende som gäller förlängning av giltighetstiden för ett förläggningstillstånd enligt hälsoskyddslagen tillämpas de bestämmelser i hälsoskyddslagen som gäller när lagen om ändring av hälsoskyddslagen träder i kraft.

I anhängiga förvaltningstvångsärenden med anledning av gärningar som strider mot bestämmelser som gällde innan de lagar som nämns i 1 § trädde i kraft eller bestämmelser som gällde innan de lagar som nämns i 2 § upphävdes, skall likaså tidigare bestämmelser tillämpas, dock så att miljöskyddslagens procedurbestämmelser skall iakttas. I stället för tillstånd enligt lagen om miljötillståndsförfarande skall vederbörande härvid förpliktas att ansöka om tillstånd enligt miljöskyddslagen.

En tjänsteinnehavare som underlyder den kommunala miljövårdsmyndigheten kan avgöra ett ärende i vilket med stöd av 10 § tillämpas ny lagstiftning, om beslutanderätt i motsvarande ärenden tidigare har delegerats till honom eller henne.

15 §

Anhängiga ärenden som gäller en och samma verksamhet

Om tillståndsärenden som gäller en och samma verksamhet är anhängiga hos en vattendomstol, regional miljöcentral, kommunal miljövårdsmyndighet eller kommunal miljötillståndsmyndighet och miljöskyddslagen blir tillämplig på något av ärendena, skall miljöskyddslagen utan hinder av bestämmelserna i 12—14 § tillämpas på dem alla. Hos de myndigheter som inte är behöriga enligt miljöskyddslagen förfaller ärendet. Ärendet skall härvid överföras till den behöriga myndigheten.

16 §

Ärenden som är anhängiga hos andra förvaltningsmyndigheter

Ett förvaltningstvångsärende som är anhängigt hos en hälsoskyddsmyndighet och som gäller verksamhet som kräver tillstånd enligt miljöskyddslagen överförs till den myndighet som är behörig enligt miljöskyddslagen, och på ärendet tillämpas bestämmelserna om förvaltningstvång i 13 kap. miljöskyddslagen.

Ett tillståndsärende enligt 18 § lagen angående vissa grannelagsförhållanden, som har blivit anhängigt innan lagen om ändring av lagen angående vissa grannelagsförhållanden träder i kraft och som inte handläggs enligt lagen om miljötillståndsförfarande, skall avgöras enligt de bestämmelser som gäller vid ikraftträdandet.

17 §

Tviste- och brottmål som är anhängiga hos Vasa förvaltningsdomstol

Tviste- och brottmål som är anhängiga hos Vasa förvaltningsdomstol överförs till respektive hovrätt med iakttagande i fråga om tvistemål i tillämpliga delar av 11 § 2 mom. Ett överföringsbeslut får inte överklagas.

18 §

Ärenden som förfaller

Anmälningssärenden enligt förordningen om förhandsåtgärder för skydd av vatten förfaller när förordningen upphävs.

Likaså förfaller ärenden som avses i 10 kap. 26 § vattenlagen och som har anhängiggjorts hos miljöministeriet innan de lagar som nämns i 1 § träder i kraft.

19 §

Ändringssökande

I förvaltningsbeslut eller andra beslut som har fattats med tillämpning av de bestämmelser som gäller när de lagar som nämns i 1 § träder i kraft söks ändring enligt de tidigare bestämmelserna.

I förvaltningsbeslut som fattas med tillämpning av tidigare lagstiftning efter att de lagar som nämns i 1 § har trätt i kraft söks dock ändring hos Vasa förvaltningsdomstol.

20 §

Handläggning av återförvisade ärenden

Om en fullföljdsdomstol upphäver ett beslut på vilket har tillämpats bestämmelser som gäller när de lagar som nämns i 1 § träder i kraft och återförvisar ärendet att i sin helhet behandlas på nytt, skall ärendet behandlas och avgöras enligt de nya bestämmelserna.

5 kap

Särskilda bestämmelser

21 §

Överföring av personal

När de lagar som nämns i 1 § träder i kraft, överförs och utnämns vattendomstolarnas vattenrättsdomare till motsvarande direktörs- och miljörådstjänster vid miljötillståndsverken utan att tjänsterna förklaras lediga. Enligt samma förfarande överförs och utnämns vattendomstolarnas vattenrättsingenjörer och vattenrättslimnologer till miljörådstjänster vid miljötillståndsverken.

Övriga tjänster och övrig personal vid vattendomstolarna än de som avses i 1 mom. överförs till respektive miljötillståndswerk när de lagar som nämns i 1 § träder i kraft. Tjänstemännens samtycke behövs härvid inte för överföringen av tjänsterna.

De överingenjörsråd som deltar i högsta förvaltningsdomstolens handläggning av ärenden enligt vattenlagen överförs och utnämns till tjänster såsom miljösakskunnigråd för återstoden av sin mandattid.

22 §

Förorenade markområden

På förorening av mark som har skett innan miljöskyddslagen träder i kraft skall tillämpas bestämmelserna i 12 kap. miljöskyddslagen, om föroreningen har vållats efter att avfallslagen trädde i kraft. På annan förorening av mark tillämpas de tidigare gällande bestämmelserna, med beaktande av 77 § avfallslagen. Beträffande handläggningen av ärendet och förfarandet tillämpas dock miljöskyddslagen.

De bestämmelser som utfärdas med stöd av 14 § miljöskyddslagen tillämpas även på förorening av mark som har skett före miljöskyddslagen ikraftträdande.

23 §

Datasystemet för miljövärdsinformation

De uppgifter om beslut angående förorening av vatten som med stöd av 15 kap. 12 § vattenlagen har införts i vattenboken innan de lagar som nämns i 1 § träder i kraft överförs till det datasystem för miljövärdsinformation som avses i miljöskyddslagen och blir en del av detta system.

24 §

Lagstridigt förfarande

Efter att miljöskyddslagen har trätt i kraft tillämpas miljöskyddslagens bestämmelser om förvaltningstvång på gärningar eller försummelser genom vilka någon innan de lagar som nämns i 1 § har trätt i kraft har brutit mot de bestämmelser som upphävs enligt 2 §, de bestämmelser i 1 kap. 19, 20, 22, 22 a, 23, 23 a eller 23 b § vattenlagen som upphävs eller ändras genom lagen om ändring av vattenlagen, de bestämmelser som avses i 3 § i denna lag eller de beslut som avses i 4 § 1 mom. i denna lag. Beträffande gärningens eller försummelsens straffbarhet tillämpas de bestämmelser som gäller vid gärningstidpunkten, om inte något annat följer av strafflagstiftningen.

25 §

Tillämpning av tidigare bestämmelser på vissa ärenden

Vad som någon annanstans bestäms om vattendomstolarna tillämpas efter att de i 1 § nämnda lagarna har trätt i kraft på miljötillståndsverken.

Vad som någon annanstans i lag bestäms om tillstånd enligt lagen om miljötillståndsförfarande, beslut med stöd av luftvårdslagen, beslut om godkännande av avfallshanteringsplan enligt lagen om avfallshantering, avfallstillstånd enligt avfallslagen eller tillstånd enligt 10 kap. vattenlagen gäller efter att miljöskyddslagen har trätt i kraft miljötillstånd enligt miljöskyddslagen.

Bestämmelser och beslut som före miljöskyddslagens ikraftträdande har meddelats om de gränsvärden för luftkvaliteten som avses i 7 a § luftvårdslagen är i kraft enligt vad som bestäms i 102 § miljöskyddslagen. Hänvisas i ett statsrådsbeslut som har givits innan miljöskyddslagen träder i kraft i fråga om behörigheten att bevilja undantag till 10 § 4 punkten luftvårdslagen, avser hänvisningen efter att miljöskyddslagen har trätt i kraft 17 § miljöskyddslagen.

26 §

Kommunstyrelsens behörighet

Om en kommunstyrelse innan de lagar som nämns i 1 § träder i kraft med stöd av lagen om kommunernas miljövärdsförvaltning (64/1986) sköter den kommunala miljövärdsmyndighetens uppgifter, kan kommunstyrelsen sköta dessa uppgifter till den 28 februari 2001.

27 §

Ikraftträdande

Denna lag träder i kraft den 9 februari 2000.

RP 84/1999, MiUB 4/1999, LaUU 15/1999, GrUU 11/1999, JsUU 18/1999, RSv 100/1999